

Ke iloa ne koe ou saolotoga tiute: faitama mo tiute o matua mo tamana i Ausitalia

Te fanau ne koe se tamaliki se tasi o aso tāua o te olaga o tino. E uke a pokotiaga ki luga i tou foitino pela foki mo ou lagona. E mafai o uke taimi fiafia, kae mafai foki o oko kia koe te foitino vaivai, uke fififiga taimi e fita ei koe, maise manafai koe nofo mao mai ou kāiga mo tino kola e masani o tautua kia koe.

Kafai koe mo tou taugasoa ko manako ke faitama io me ko mafaufau ke kamata te lua kāiga, e tāua ke maua ne koulua ne fakamainaga ki tulaga katoa ka fakafeagai mo pokotiaga ki luga ia koe i taimi e glauē koe i loto i te sikimi, e aofia ei ou saolotoga mo tiute i te galuega, fakamaumauga tupe fakanofoga o tou visa, fakanofoga o te fakaimasaki mo fakanofoga te kamupane teu neia tupe mo tou ola lei. Fakamatalaga konei ka fesoasoani atu kia koe ke mafai ne koe o fai sau ikuga mo koe mo tou kāiga.

FAKAMATALAGA TOETOE

- Te tino galue e se mafai o fakakesekesegina, e pela mo te fakatea, fakapaku io me fakakese mai nisi tino galue ona ko ia e faitama.
- E tāua ke faipati koe ki tou tokita ia koe faitama kae ke maua ne koe asiga tāua kae ke faipati koe ki tou pule euiga mo galuega se fakamataku, malologa se peofugina mo tou foki o galue.
- Te fanau i loto i Ausitalia e aunoa mo se tupe fakaleoleo mo tou ola lei e togi ʻmafa kī - e lei ke faipati koe mo se tino i te kamupane tela e togi kiei tupe fakaleoleo mo tou ola lei ke iloa tonu me mata e togi ne lātou a pili o te fanau o koe i konei.
- E taua ke fakailoa ki te matagaluega o malo fenua euiga mo tau pepe mai taimi e fanau ei koe ke fesoasoani atu ki te faiga o te visa o pepe.

Faitama, tiute fakamatua mo tulafono i Ausitalia

I Ausitalia, talua tino galue mo olotou pule e isi ne lotou tiute mo e tau mo te faitama, malologa fakamatua, foki ki te galuega mo te ola lei mo te nofo se matakū i te galuega mai lalo tulafono kesekese.

Tulafono mo pui puiga konei ko tona uiga me tau o sautalagina kae palanigina fakalei tou faitama mo te pule i loto i te galuega i Ausitalia ke moa e pokotia masei koulua talua. Koe e se ʻtau o matakū io me mafaufau mafa ki tou fakatea manafai koe faitama. Sautalaga fakalei i te vasia o koe mo te pule e uiga mo tiute mo saolotga konei ka mafai ei o fakatumau tou galue lei mo te kamataga o te fakatokaga o tau malologa ia koe ma fanau mo tou foki mai o galue.

Puipuiga mai fakakesekesega

Sose tino galue e se mafai o fakakesekesegina manafai lātou e faitama. Ko tona uiga e se mafai o fakatea tino galue, fakapaku io me fakakesegina mai nisi tino galue ona ko tino tena e faitama.

Tusitusiga konei ne tusi ne: Matagaluega Fakasoasoaga Fakalei o Galuega o Ausitalia, Tino Faitama Kaina o Tino Galue

Faipati ki tau tokita

Kafai koe io me ko tou taugasoa e faitama i loto i Ausitalia, koe e tau o faipati muamua ki tau tokita. E tāua ke maua ne koe ne asiga ki te ola lei mo te fakaata ke suksesuke te ola lei o te matua mo te pepe. E mafai o fesoasoani ki au fakatokatokaga ke fakamaonigina ei te matua o tau pepe. Fakaoga te [Health Direct Service Finder](#) io me faipati ki tou pule ke mafai o sala se tokita tela e nofo pili kia koe. Masaua, tou tokita e se mafai neia o fai neia ki se isi tino a fakamatalaga o tou masaki e aunoa mo se taliaga mai luga ia koe.

E 'tau o fakailoa mafea ne au ki toku pule?

Eui e se manakogina ke fakailoa ne koe ki tou pule ia koe ko faitama, e mafai o isi ne kainaga i mea tau ola lei, puipuiga mo nisi fakatokatokaga mo pogai e 'tau ei o fakailoa ne koe ki tou pule.

Kafai koe manako ke puke tau malologa kae se peofu, koe e 'tau o fakailoa ki tou pule e 10 vaiaso koi tuai o puke tau malologa. Kafai e manakogina ne koe ke sui au galuega ke puipui ei koe mo tau pepe, e lei ke fakailoa ki tou pule ke mafai o isi ne fakatoka e fai.

Masaua, sautala koi tuai mo sautalaga maea i te vasia o koe mo tou pule e uiga mo tou faitama e fesoasoani kiau fakatokatokaga mo tou fakalavelave mo tau fanauga.

Kafai koe se manako o sautalamo tou pule e mafi faeloa ko fesokotaki ki te telefoni o te PALM support service io me faipati ki se tino e fakatuagagina ne koe mo se fakamainaga mo fautuaga. Koe foki e mafai o fano ki te [Mātua e Galue: Quick Guide to Your Rights](#) mo nisi fakamatalaga e uiga mo te taimi mo te mafai ne koe o faipati ki tou pule.

Masaua, e tapu i lalo tulafono manafai e fakasalagina koe ne tou pule koe, io me fakatea koe, ona ko koe e faitama. Kafai e tupu te mea tenei kia koe, e mafai ne koe o maua ne fautuaga i mea tau tulafono mai te Fair Work Commission.

E mafai ne au o galue e ui loa au e faitama?

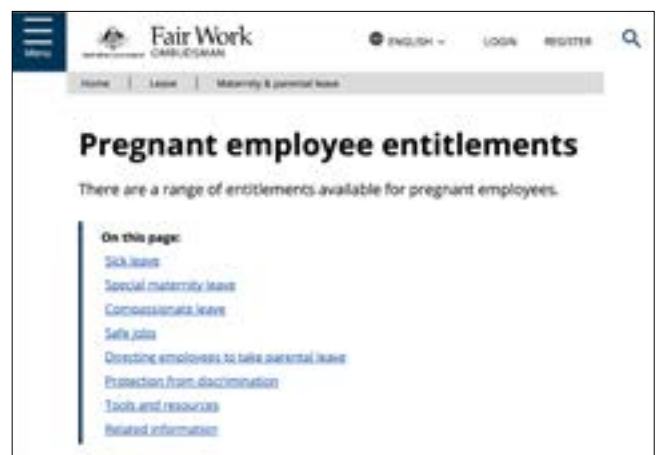
Ao, te faitama e sē ko tena uiga me ia koe se mafai fakasoko o galue io me fai ne tusaga mo te koga galue.

Tino galue tumau mo tino galue se tumau kafai ko faitama e mafai faeloa o fakaaoga malologa mafai ko masaki kae peofu eiloa manafai e pakia io me masaki ona koia e faitama. Onono ki te 'Sick leave' i lalo kainaga manafai tino galue e faitama [kainaga o tino galue - Fair Work Ombudsman](#)

Tino galue katoa kola e faitama, e aofia ei tino se galue tumau, e tau o fakagasue ki 'galuega se fakamataku' kafai e fakamataku kia lātou ke fai o fai olotou galuega ona ko lātou e faitama. Te mea tenei e aofia ei tino galue kola e seai ne kainaga ke malolo ona ko tiute fakamatua kae se peofu. Te lasiga o taimi a koe mo tou menetia ka mafai o oko ki se ikuga tela e mafai ei o fai au galuega e aunoa mo se fakamataku e aofia ei ne nai fakamafuliga.

Kafai e seai ne galuega kola e sē fakamataku, e mafai nekoe o puke tau malologa fakaigoa ki te 'seai ne galuega sē fakamataku' kae peofu loa koe ke oko ki taimi tela e kamata ei o se peofu i lalo tulafono lasi o Fakasoasoaga o Galuega. A koe e tauo fakamaonia mai luga i se pepa masaki manafai e manako atu tou pule kiei.

Kafai koe manako ke iloa ne koe fakamatalaga mo peofuga, kainaga mo itula o 'galuega sē fakamataku' io me ko 'galuega se fakamataku', asi ki sekisini kainaga o tino galuega manafai e faitama [Tino galue faitama - Fair Work Ombudsman](#).

E mafai ne au o malolo ona ko tiute fakamātua kae peofu io me se peofu?

Ao, i lalo tulafono o Ausitalia, kafai koe galue mo se pule i loto i se leva e 12 masina koi tuai koe o fanau io me ko tau tama, koe (io me ko tou taugasoa) e mafai o puke se malologa e 12 masina ona ko tiute fakamātua manafai koe (io me ko tou taugasoa) e nofo tausī te tamaliki. Koe e ʻtau o fakailoa ki tou pule e 10 vaiaso koi tuai o oko ki taimi e puke ei au malologa.

Kafai koe seki katoa te 12 masina ne galue ei koe, koe e mafai foki loa ne koe o sautala e uiga mo tou malolo kae se peofu mai lalo tulafono fakagata ei fakakesekesega. Tou pule e se ʻtau o se talia neia tau fakatagi mo se malologa ona ko tou tenita, io me ko koe e faitama io me ko ou tiute i loto i tou kāiga.

Tau malologa e mafai o kamata 6 vaiaso koi tuai o fanau koe io me mai mua atu foki manafai e talia ne tou pule.

Kafai e koe e fakasoko loa o galue i te 6 vaiaso koi tuai koe o fanau, tou pule e mafai neia o fakamolemole atu ke maua se fakamaoniga mai tokita ia koe e lei loa mana galue.

Mo fakamatalaga katoatoa, fesoasoani kesekese, fano ki te [Fair Work Ombudsman uepisaite mo Maternity & malologa mo mātua - Fair Work Ombudsman mo Fakatagi mo malologa o mātua - Fair Work Ombudsman.](#)

E mafai ne au o foki o galue manafai ko oti taku malologa tela e se peofu ona ko tiute fakamātua?

Ao, kafai koe manako ke puke tau malologa kae se peofu, malologa i lalo o tulafono Ausitalia e isi, sou saolotoga i te fakaotiga o tau malologa ke foki atu loa ki tau galuega tela ne nofo ei koe koi tuai koe o malolo.

Kafai la, koe e isi se feagaiga galue mo tou pule e seai se tiute te pule o fakaofu tau feagaiga galue ona ia koe ko puke tau malologa fakamātua kae se peofu. Kafai tau feagaiga galue e oti i te taimi e malolo ei koe kae se peofu, e se mafai ne koe o foki ki te galuega tena (se vagana e toki i loto i te feagaiga galue). Kafai koe e isi sau feagaiga galue kae e oti mai tua o taimi e foki ei koe galue, koe e mafai o foki loa o galue i te galuega tena kae fakaoti taimi tela e toki i tau feagaiga galue.

Kafai koe se tino se galue tumau io me ko koe seki galue mo tou pule ke katoa se sefulu lua masina, e isi se tiute o tou pule ke fakasoko au galuega se tumau mana oti te malologa a koe ona ko tiute fakamātua.

Kafai koe manako ke iloa ne koe me mafai pefea o fuli ou itula galue io me fakatagi ke tai kесе ou itula galue, fano ki te [Fuliga o itula galue mo fakatagi ke fuli ou itula galue – Fakasoasoaga o Galuega Ofisa.](#)

E mafai ne au o foki ki toku fenua ke fanau ei au?

Ao, taulasiga o taimi e faitama ei tino galue tino galue e manako loa foki ki lotou fenua tonu o fanau ei ke isi ne tino fesoasoani atu kia ia mai loto i tena kāiga koi tuai, mo taimi pili mau mua mo taimi mai tua ne fanau ei. E mafai ei ne lātou o fai lotou fakatokaga mo tamaliki ke palani ei tena foki atu ki Ausitalia o fakasoko galuega i lalo te sikimi.

Kafai koe manako foki ki tou fenua tonu ke fanau ei koe, e tau mo koe o faipati ki tau tokita ke iloa aka me ko pefea te lasi ou masina ke fakapatonu me mafai koe o lele i te vakalele kae lei loa i tena fakatau. Kamupane vakalele e isi ne lotou tulafono mo tino e fai malaga kae faitama te taulasiga se talia ne lātou se tino ke lele manafai ko silia mo te 28 vaiaso o tena faitama – masaua o fakapatonu fakamatalaga konei mo te kamupane vakalele e fakaaoga ne koe.

E taua ke faipati koe ki tou pule ke fai ne fakatokaga ki tau malologa fakatokaga, ki tou foki mai mo taimi e lele ei koe i te vakalele.

E mata e togi te fanau i Ausitalia?

Ao, kafai koe galue i Ausitalia i te PALM tino faitama i te sikimi mo olotou taugasoa e togi loa ne lātou olotou pili e uiga mo lotou ola lei.

Te tupe fakaleoleo mo te ola lei e fesoasoani kia koe o fakafoliki au pili e togi kae se manakoga foki o tou visa, kae ke masaua ne koe me i te taulasiga o kamupane kona e se aofia ei fakamaumauga sene foliki e uiga mo te fanau sē vagana ko oti ne katoa se 12 masina ne nofo koe o togi atu kia lātou te tupe fakaleoleo mo tou ola lei.

Kafai e seki katoa te 12 masina tela e fakatali ei koe o tinatina ki tau tupe fakaleoleo mo tou ola lei, ako koe e manako ke nofo loa i Ausitalia ke fanau koe, e tāua ke nofo fale ia koe te togi o te fanau e togi mafa ki. Koe

tau o togi ne koe pili katoa e uiga mo tau faitamaga, fakafanauga mo te fanauga, mo tausiga o koe mo tau pepe, me mata e fakaoga ne koe te fakaimasaki o te mālo io me ko fakaimasaki kola e pule ne kamupane. I te lasiga o taimi e tau mo koe o togi ne koe sevesi i taimi elo tena e fakaaoga ne koe. Ako fakamaumauga sene konei e mafai o lasi - maise manafai tau pepe e isi ne fiffiga i taimi e faitama io me fanau ei koe - ka lavea ne koe me fia o afe tala e fakamaumau.

E tau o faipati koe ki te kamupane tupe fakaleoleo mo tou ola lei ke iloa ne koe me nea fakamaumauga e togi ne lātou kae faipati foki ki tau tokita mo te fakaimasaki me nea fakamaumauga ka aofia i loto i te fanau o koe ke mafai o fai sau ikuga me ko koe fanau ifea.

E mata e mafuli taku visa manafai e isi saku pepe i Ausitalia?

- E isi ne fakanofoga ki luga i te PALM sikimi visa tela e manakogina ke tautali koe kiei.
- Koe sē soli ne koe fakanofoga o tou visa manafai tau visa e malosi loa (sē expire) ako koe foki e tumau o galue i lalo i te PALM sikimi.
- E taua ke fakailoa ki te matagaluega o malo fenua euiga mo tau pepe mai taimi e fanau ei koe ke fesoasoani atu ki te faiga o te visa o pepe.

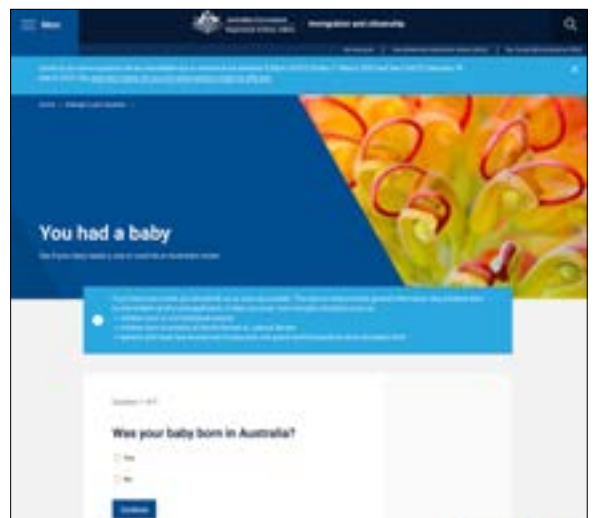

Sea te visa e manakogina ne taku pepe i Ausitalia?

Kafai tau pepe ne fanau i Ausitalia:

- A te pepe e fanau i Ausitalia e sē sōna mau tena sitiseni Ausitalia, sē vagana te matua e tokotasi oia se sitiseni me se tino nofo mau i Ausitalia i taimi ne fanau ei.
- Kafai tau pepe ne fanau i Ausitalia ako koe io me ko sua matua e seai se sitiseni io me se tino nofo mau, tau pepe e maua neia te visa tela e nofo ei koe io me ko sua matua i taimi ne fanau ei te pepe i Ausitalia.
- E taua ke fakailoa ki te matagaluega o malo fenua e uiga mo tau pepe mai taimi e fanau ei koe (e ui loa e seai sena tusi folau) ke fesoasoani atu ki te faiga o te visa o pepe. Tau pepe e mafai o faopopo ki tau visa galue io me ko sose vaega visa ne fakatagi koe kiei.
- Kafai tau pepe e seki ai sena tusi folau, e mafai ne koe o ave se kopi o te tusi folau a pepe fakamuli ifo. Kae, e tau loa o ave ne koe fakavave.

Mo nisi fakamatalaga e uiga mo te fakailoa ki te Matagaluega Malo Fenua mo te visa o tau pepe fano ki te uepisaite [You had a baby](http://homeaffairs.gov.au) (homeaffairs.gov.au)

Nea aka foki mea e tau o aofaga ne koe?

Sene fakaleoleo mo te o te Ola Lei:

Kafai tau pepe e seai se sitiseni Ausitalia io me nofo mau, aia ka manakogina neia sene fakaleoleo mo te ola lei kola e togi i kamupane i taimi e nofo ei aia i Ausitalia.

Kafai koe nofo i Ausitalia i te PALM sikimi, fesili ki te tino e fakagalue ne ia koe ke faulu tau tama ki tau sene fakaleoleo mo te ola lei, kae ko faopopo foki te togi tela e togi ne koe ki luga. Koe tau o faipati ki tau sene fakaleoleo mo te ola lei ke malamalama koe ki fakamatalaga mo nisi fakamaumauga sene e aofia i loto.

Koga nofo:

E tau o mafaufau fakalei koe ki te koga ka nofo ei tau tama mo tausiga o ia i taimi e nofo ei koe i Ausitalia. A mea konei e mafai o sē uke maise i koga ki tua o fakai lasi i Ausitalia, kae se fakamaumauga sene fakatea, tela e manakogina ke fakatoka fakalei ne koe i loto iau palani ke isi ne fakatokaga lei e fai kiei. Te tino fakagalue ne ia koe e mafai foki loa o fesoasoani kia koe

Fakatauga tupe:

Kafai koe palani o puke tau malologa kae se peofu, ka isi se taimi e seai ei ne au sene, koe io me ko tou taugasoa e tau o isi ne lua tupe teu mo fesoasoani kia koe mo te pepe ke oko ki taimi e foki ei koe o galue. E tau mo koe o fakatau ifo me pefea te mafai ne koe o fakasoko te togiga o tau manakogina mo te togi o te fale mo nisi fakamaumauga likiliki i taimi e se galue ei koe. E tau foki o iloilo fakalei ne koe au fakamoemoega mo tapula i mea tau sene koi tuai koe o vau ki te galuega tenei ona ka lasi 'ki te mafai o tou olaga. Kafai koe e palani o foki ki tou fenua tonu mo tau pepe fou, e tau o iloilo fakalei ne koe te togi o pasese i luga i vakalele mo te togiga o koga nofo i te lua faiga malaga. I Ausitalia, a matua talua e isi se tiute o laua ke fesoasoani ki mea tau tupe e tausi ei tamaliki.

Pepa fakatoka:

Te faiga o te pepa asofanau e mafai o fakatoka ki se leva e fano te fia o vaiaso kae manakogina foki ke nofo koe i te koga tela e ave ifo kiei te pepa asofanau. Faipati koe ki te tino e fakagalue neia koe, fakamasaki io me ko tino galue o te ofisa o Tuvalu e uiga mo sevesi fesoasoani e aofia ei te togi o fakatokaga o pepa tāua konei.

E managina ke fakatagi koe ki se pepa asofanau mo pepa folau mo fai tena tusi folau mana foki te tamaliki ki te fenua tonu o koe.

Foki ki te fenua tonu:

Te faiga o te pepa asofanau e mafai o fakatoka ki se leva e fano te fia o vaiaso kae manakogina foki ke nofo koe i te koga tela e ave ifo kiei te pepa asofanau. Faipati koe ki te tino e fakagalue neia koe, fakaimasaki io me ko tino galue o te ofisa o Tuvalu e uiga mo sevesi fesoasoani e aofia ei te togi o fakatokaga o pepa tāua konei.

E manakogina ke fakatagi koe ki se pepa asofanau mo pepa folau mo fai tena tusi folau mana foki te tamaliki ki te fenua tonu o koe.

Fakasaunoga iloto I kāiga, te talia ne ko eke moe fakatau avaga ko emo tou taugasoa mo mafutaga lei:

Kafai a koe tuku tau mate ia koe ne fakasauagina iloto I tou va fakataugasoa, e taua ke fano koe o sala fesoasoani mai taimi ne tupu ei te fakalavelave. E mafai ne koe o iloa ne koe ne fakamatalaga e uke aka mai konei.

Kafai a koe moe fakatau avaga mo se tino, e tāua ke fano koe o asiasi koe i se tokita. Te auala tāua ke fakafoliki te maua o koe ne masaki e se pisi (STI) io me ke moa e faitama kote fakaaoga te 'lapa puipui'. Ke iloa ne koe te fakaaogaga o te lapa puipui I konei.

Masaua, iloto I Ausitalia e tapu ilalo I tulafono manafai e fai ne koe se amioga takafiatoga ki se isi tino e pela foki mo te sogi ne koe io me patele koe ki se isi tino e aunoa mo sena taliaga e aofia ei manafai e se maua ne te tino tena o avatu sena taliaga. E fakaigoa te uiga tenei ki te amio takafiatoga tela se sala mafa ilalo I tulafono. Ke iloa ne koe ne nisi akamatalaga e uiga mo te amioa takafiatoga mo te taliaga I konei.

Te koga e maua ei se fesoasoani io me mafai ne koe o faipati ki se tino

Kafai koe ne puke malō kae manako o fai sau fakatagi, lipōti fakavave ki pulisimani. Kafai koe e nofo matakū io me se fakalavelave fakavave telefoni ki te napa 000. E mafai foki o maua se fesoasoani mai sevesi fesoasoani kia lātou ne puke malō, e pela mo te 1800RESPECT i te telefoni 1800 737 732.

E mafai ne se tino mai te PALM sikimi o fesoasoani mai kiau?

Te fakamasani ki te olaga i se fenua fou e mafai o faigata kae e uke a fesoasoani mo sevesi e avanoa mo koe. Kafai e isi ne au fesili ki te fakatau o koe ki te olaga fou i Ausitalia, e mafai ne koe o fesili ki tou pule. Kafai se mafai o fesoasoani atu, e mafai o fai atu ne lātou ko oi e mafai o faipati koe ki ei, e aofia iei nisi fesoasoni te PALM sikimi aofia iei:

Tino galue fesokotakiga (CLO) io me ko tino fesoasoani ki leipa

E maua ne koe Tino Galue Fesokotakiga kae e mafai o maua te telefoni napa i luga i te PALM uepisaite i te itulau o fesokotakiga (<https://www.palmscheme.gov.au/contact>).

Mo fesoasoani aka e uiga ki te PALM telefoni ki te (1800 51 51 31), io me meli iti (palm@dewr.gov.au)

Fakamolemole sevesi e auala i telefoni mo meli iti e monita mai te va o 8:30 i te taeao mo te 6:30 i te po AEST - kafai koe telefoni mai tua o itula konei e tau loa fakaaoga mafai ne fakalavelave tupu fakavave.

E maua ne au i fea fakamatalaga fesoasoani io me ko fesoasoani mai tino atamai?

Kafai koe io me e isi se tino e iloa ne koe e manako o sala ki fakamainaga e uiga mo te faitama io me tiute fakamātua i Ausitalia, koe e mafai o fakaaoga sevesi kesekese konei e fakaasi atu mai lalo i te taipola tenei. Fakapotopotoga konei e mafai fesoasoani kia koe io me fakasino atu kia koe sevesi kola e taugatonu mo ou manakoga kae avanoa mo koe.

FAKAAOGA TE TAIPOLA MAI LALO E TUSI KATOA IEI A TINO TAU MO SEVESI MO OU FESOKOTAKI I AUSITALIA

SEVESI	SEA TONA UIGA?	FAKAMATALAGA FESOKOTAKIGA
Fakamatalaga mo te Ola lei Fesokotakiga	Kafai koe manako o sala sau tokita nofo pili atu, asi ki te Fakamatalaga o te Ola Lei uepisaite. E mafai ne koe o sala fesoasoani e auala i sevesi pili atu kia koe manafai e taipa – select 'GP – General Practise' i lalo o sevesi kae faulu ne koe te napa o te koga nofo o koe ke maua ne koe se tokita pili atu kia koe, io me taipa 'pregnancy' i lalo the health topics A – Z tab.	<p> Telefoni: 1800 022 222 Atufenua, 24/7</p> <p> Salaga o sevesi i luga i meli iti: https://www.healthdirect.gov.au/australian-health-services</p> <p> Uepisaite e tu ei fakamatalaga e uiga mo te faitama: https://www.healthdirect.gov.au/pregnancy</p>

FAKAAOGA TE TAIPOLA MAI LALO E TUSI KATOĀ IEI A TINO TAUA MO SEVESI MO OU FESOKOTAKI I AUSITALIA

SEVESI	SEA TONA UIGA?	FAKAMATALAGA FESOKOTAKIGA
<p>Faitama, fanau mo pepe</p>	<p>Uepisaite kola e fesoasoani ki fafine faitama mo pepe i Ausitalia, e fesoasoani fautua ki matua mai taimi e faitama ei ke okoki te akoga kamata. Faipati ki se tino galue i nēsi tausi o tamaliki mo fautuaga mo fesoasoani. Ka manako koe ki nisi fakamatalaga e uiga mo te faitama, fanauga mo tiute fakamātua mo te putiputiakega o tamaliki.</p>	<p> Telefoni: 1800 882 436</p> <p> Uepi: https://www.pregnancybirthbaby.org.au/ Pregnancy care on a visa</p>
<p>Fuafuaga o Kāiga Alliance Ausitalia</p>	<p>Family Planning Alliance ko te fakapotopotoga lasi i te atufenua e uiga mo olaga fakatauavaga mo tulaga fanafanau. E taumafai o avaka ne lātou tulaga te mainaga o tino e uiga mo te ola lei saukatoa mai luga i tulafono foliki mo fonotaga.</p> <p>Kafai e koe manako o fano ki se clinic o fuafuaga o kāiga o fesili e uiga mo akoakoga, asi ki te itulau pepa o sevesi itulau ke maua ne koe te fakapotopotoga o fuafuaga o kāiga i te koga e nofo koe iei, io me fesokotaki ki te fakapotopotoga i tou fakai.</p> <p>Asi ki te Family Planning Alliance Australia uepusaite:</p> <p>https://www.familyplanningallianceaustralia.org.au/services/</p>	<p>Fakapotopotoga o fuafuaga o kāiga i fakai:</p> <p>ACT - Fuafuaga o Kāiga mo te Ola Lei ACT</p> <p> Telefoni: 02 6247 3077</p> <p> Uepi: https://www.shfpact.org.au/</p> <p>NSW – Fuafuaga o kāiga i NSW</p> <p> Telefoni: 1300 658 886</p> <p> Uepi: https://www.fpnsw.org.au/</p> <p>NT – Fakapotopotoga o Fuafuaga o Kāiga o NT Inc</p> <p> Telefoni (08) 8948 0144</p> <p> Uepi: http://www.fpwnt.com.au/</p> <p>QLD - Tonu Va Fakataugasoa mo te Ola Lei</p> <p> Telefoni: (07) 3250 0200</p> <p> Uepi: https://www.true.org.au/</p> <p>SA – Shine SA</p> <p> Telefoni: 1300 883 793</p> <p> Website: https://shinesa.org.au/</p> <p>TAS – Fuafuaga Kāiga Tasmania</p> <p> Telefoni: (03) 6273 9117</p> <p> Uepi: https://fpt.org.au/</p> <p>VIC – Fuafuaga o Kāiga i Victoria</p> <p> Telefoni: 03 9257 0100</p> <p> Uepi: https://shvic.org.au/</p> <p>WA - Ola Lei o Tōtōga Tōtino Western Australia</p> <p> Telefoni: (08) 9227 6177</p> <p> Uepi: https://shq.org.au/</p>

FAKAAOGA TE TAIPOLA MAI LALO E TUSI KATOA IEI A TINO TAUA MO SEVESI MO OU FESOKOTAKI I AUSITALIA

SEVESI	SEA TONA UIGA?	FAKAMATALAGA FESOKOTAKIGA
<p>Te Mālo Ausitalia mo ana Matagaluega pela mo te Matagaluega o Mālo Fenua – Matagaluega onoono ki visa Sitiseni</p>	<p>Kafai e isi sau pepe ne fanau i Ausitalia io me ko pili o isi sau pe, e tau mo koe o fai ki Matagaluega o Malo o Fenua me mafai o pokotia ei tau visa.</p> <p>Fakamatalaga i luga i te uepisaite o Matagaluega o Malo Fenua onoono ki te 'change in situation had a baby' ka isi ei ne fakamatalaga me fakailoa pefea ne koe ki te matagaluega e change of situation o koe mo fesoasoani ki luga i te faiga o visa.</p>	<p>www. Asi ki te uepisaite: https://immi.homeaffairs.gov.au/change-in-situation/had-a-baby</p>
<p>Fair Work Ombudsman</p>	<p>Te Komisiona o Galuega Pagatasi (Fair Work Ombudsman) ko te matagaluega tela e onoono ki tulafono ikoga galue, fakamainaga ki saolotoga mo tiute i loto i koga galue. Te tulafono o te Ofisa Fakasoasoaga Fakalei O Galuega 2009 e fakatapu neia ko te tino fakagalue neia tino ke ave neia tino galue ki te fono tino fakagalue neia koe io me ko tino e mafai. fakagalue neia koe e pogai mai te fakakesekesega o tino galue.</p>	<p>www. Asi ki te uepisaite, www.fairwork.gov.au fakamatalaga katoatoa mo: Koga galue Fakakesekesega - Ofisa Fakasoasoaga Fakalei o Galuega Puipuiga mai fakakesekesega i loto i te galuegak - Fair Work Ombudsman Tino galue faitama kainaga - Fair Work Ombudsman Fakatagi mo malologa ona ko tiute fakamātua - Fair Work Ombudsman Te malolo ona ko tiute fakamātua - Fair Work Ombudsman Foki maiga o galue mai malologa fakamātua - Fair Work Ombudsman</p>
<p>Fesoasoani mo matua galue</p> <p>Komisina o Saolotoga o tino Ausitalia</p>	<p>Te fakamatalaga tenei mo takitaki kiei tino galue ke:</p> <ul style="list-style-type: none"> malamalama i tulafono e tau ki te faitama, malologa aua ko tiute fakamātua mo tou foki ki te galuega sautala e uiga mo saolotoga o lātou mo te tino e fakagalue neia lātou 	<p>www. Asi ki te uepisaite, www.supportingworkingparents.humanrights.gov.au, mo nisi fakamatalaga ki: Mātua e Galue: Quick Guide to Your Rights Fesoasoani mo mātua e galue – se fesoasoani mo tino galue Fesoasoani mo mātua e galue – ke maina i tulafono Fesoasoani mo mātua e galue – galue kae faitama Fesoasoani mo mātua e galue – tino galue mo vaega malologa Fesoasoani mo mātua e galue – mo te foki mai o galue mai malologa Fesoasoani mo mātua e galue – kamataga & fakaotiga o galue</p>

E ui e iloa ne fai fakalei te fakatokaga o tusitusiga konei, e seai se tiute o te PALM sikimi, ana tino galue, volenitia, io me ko ana taugasoa fesoasoani manafai e sē, io me e isi ne fakamatalaga seki faulu ki loto i tusitusiga tenei, e seai foki se tiute o te sikimi manafai e isi se pokotiaga masei ki luga ia koe manafai koe e fakanā ki luga i fakamatalaga konei. A fakamatalaga konei i loto i te pepa ne tusitusiga se vaovia iei nisi fakamatalaga. Te pepa tenei e seki faite mo sui neia fautuaga e uiga mo tulafono io me ko fautuaga mai nisi tino atamai. E seai se tiute o te PALM sikimi io me ko ana taugasoa fesoasoani manafai e pokotia o koe mai luga i sose fakalavelave mai luga i te fakanā ki fakamatalaga konei ne fakatoka i te tusi tenei.

